

Prima instanță: Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău Dosarul nr.2r-786/16
Judecător: Gh.V.Bîrnaz
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: N.Cernat, A.Pahopol, L.Bulgac

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție

D E C I Z I E

28 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul:
judecătorii:

Ala Cobăneanu
Ion Druță, Nicolae Craiu

examinând recursurile declarate de Kiskin Nicolai, Ovcearenco Rodica și avocatul Savițchi Pavel în interesele Spitalului Clinic Municipal de Copii nr.1 împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2016, prin care s-a dispus a nu da curs cererilor de apel depuse de Kirsin Nicolai și Spitalul Clinic Municipal de Copii nr.1,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Chiriac Sergiu și Viorica Chiriac către Spitalul Clinic Municipal de Copii nr.1, Ministerul Sănătății al Republicii Moldova, Direcția Sănătate a Consiliului municipal Chișinău, intervenienți accesorii Rodica Ovcearenco, Elena Ionel, Marinela Zubarciuc, Nicolae Kiskin privind încasarea în mod solidar de la pîrîți a prejudiciului material, prejudiciul moral pentru acordarea necalitativă a serviciilor de asistență medicală, încasarea de la Spitalul Clinic Municipal de Copii nr.1 a prejudiciului material pentru încălcarea eticii profesionale la acordarea serviciilor de asistență medicală, cât și a cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă :

La 23 iunie 2008, Chiriac Sergiu și Viorica Chiriac s-au adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Spitalului Clinic Municipal de Copii nr.1, Rodica Ovcearenco, Nelea Zubarciuc, Ludmila Muntean, Elena Ionel, Nicolae Kiskin, solicitînd încasarea în mod solidar de la copîrîții Spitalul Clinic Municipal de Copii

nr.1, Rodica Ovcearenco, Nelea Zubarciuc, Ludmila Munteanu și Elena Ionel în beneficiul reclamanților a prejudiciului material în sumă de 16527,38 lei, a prejudiciului moral în sumă de 2 000 000 lei, a încasa de la copârîtul Nicolae Kiskin în beneficiul reclamanților prejudiciul moral în sumă de 500 000 lei.

În motivarea acțiunii, reclamanții au indicat că, la data de 30 ianuarie 2007, în jurul orelor 22.00, fiica lor Loredana, născută la 15 mai 2006, a suferit un acces convulsiv din care motiv a fost chemat Serviciul de urgență.

Deplasându-se la fața locului, verificînd starea copilului, serviciul de urgență a hotărît a o transporta imediat pe ultima în secția reanimare a Spitalului Clinic Municipal de Copii nr.1. În secția de reanimare, fiicei lor, i-a fost stabilită diagnoza, fapt care ulterior a condus la aplicarea greșită și neadecvată a tratamentului. Prin urmare, în urma acțiunilor neglijente a medicilor Rodica Ovcearenco, Nelea Zubarciuc, Ludmila Munteanu și Elena Ionel privind aprecierea greșită a diagnosticului și aplicarea unui tratament neadecvat, a condus la intrarea copilului în stare de comă și ulterior, peste patru săptămîni, la 28 decembrie 2008, la deces.

Totodată, pe toată perioada în care se afla copilul în spital în stare de comă, copârîtul Kiskin Nicolai, îi insulta permanent comunicîndu-le că "pentru ce le trebuie acest copil, deoarece va fi o bucată de carne".

Prin hotărîrea judecătorei Rîșcani mun.Chișinău din 03 iunie 2011, acțiunea a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea de la Spitalul Clinic Municipal de Copii nr.1 în beneficiul reclamanților, soții Sergiu și Viorica Chiriac prejudiciul moral în sumă de 60 000 lei. În rest, acțiunea a fost respinsă ca nefondată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2011, a fost admis apelul declarat de Chiriac Sergiu și Chiriac Viorica, casată hotărîrea judecătorei Rîșcani mun.Chișinău din 03 iunie 2011, cu restituirea pricinii la rejudecare.

În cadrul reexaminării cauzei reclamanții Chiriac Sergiu, Chiriac Viorica au înaintat cerere de concretizare și modificare a acțiunii, prin care au solicitat încasarea, în mod solidar, de la pîrîții Spitalul Clinic Municipal de Copii nr.1, Ministerul Sănătății al Republicii Moldova, Direcția Sănătate a Consiliului municipal Chișinău, în beneficiul reclamanților cu titlul de prejudiciu material suma de 16 527,38 lei, prejudiciul moral în sumă de 2 000 000 lei pentru acordarea necalitativă a serviciilor de asistență medicală. Au mai solicitat încasarea de la Spitalul Clinic Municipal de Copii nr.1 în beneficiul reclamanților cu titlul de prejudiciu moral suma de 500 000 lei pentru încălcarea eticii profesionale la acordarea serviciilor de asistență medicală; încasarea în mod solidar de la pîrîții Spitalul Clinic Municipal de Copii nr.1, Ministerul Sănătății al Republicii Moldova, Direcția Sănătate a Consiliului municipal Chișinău în beneficiul reclamanților a tuturor cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea judecătorei Rîșcani mun.Chișinău din 05 februarie 2016, acțiunea a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea de la Spitalul Clinic Municipal de Copii nr.1 în beneficiul reclamanților Sergiu Chiriac și Viorica Chiriac suma de

65 000 lei cu titlu de prejudiciu moral și pentru serviciile funerare în mărime de 16 527,38 lei, iar în total suma de 81 527,38 lei. În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată. S-au respis ca fiind tardive cerințele reclamantilor împotriva Ministerului Sănătății al Republicii Moldova și Direcției Sănătate al Consiliului Chișinău.

La data de 10 februarie 2016, a declarat apel nemotivat Nicolae Kiskin, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

La 26 februarie 2016, a declarat apel nemotivat Sergiu și Viorica Chiriac, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

La 29 februarie 2016, a declarat apel nemotivat Ovcearenco Rodica, Ionel Elena și Zubarciuc Marine, prin intermediul avocatului Valentin Găină, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

La 09 martie 2016, a fost înregistrat apelul Spitalului Clinic Municipal de Copii nr.1, care a fost expedit în adresa instanței prin intermediul Oficiului poștal la data de 04 martie 2016.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 martie 2016, nu s-a dat curs cererilor de apel nemotivate depuse de Nicolae Kiskin, Sergiu și Viorica Chiriac și de către apelanții Ovcearenco Rodica, Ionel Elena și Zubarciuc Marine, prin intermediul avocatului Valentin Găină.

S-au obligat apelanții să înlăture neajunsurile la cererea de apel prin depunerea apelurilor motivate și achitarea taxei de stat.

Apelanții Sergiu și Viorica Chiriac, Ovcearenco Rodica, Ionel Elena și Zubarciuc Marine au depus în termen apelul motivat. Totodată, apelanta Ovcearenco Rodica a achitat taxa de stat stabilită de instanță, iar apelantele Ionel Elena și Zubarciuc Marina, prin cereri înregistrate la 11 aprilie 2016, au solicitat scutirea de la plata taxei de stat pe motiv că sunt pensionare și starea materială nu le permite achitarea acesteia.

Reprezentantul apelantului Nicolae Kiskin, a solicitat prelungirea termenului de înlăturare a neajunsurilor la cererea de apel, invocând faptul că nu a recepționat încheierea instanței.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2016, s-a admis cererea apelanților Ionel Elena și Zubarciuc Marina privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului, s-au scutit apelantele Ionel Elena și Zubarciuc Marina de la plata taxei de stat. S-a admis cererea înaintată de reprezentantul apelantului Nicolae Kiskin, privind acordarea termenului suplimentar pentru înlăturarea neajunsurilor la cererea de apel. Nu s-a dat curs cererii de apel declarate de Nicolae Kiskin, cu acordarea ultimului a unui termen suplimentar pentru depunerea apelului motivat și

achitarea taxei de stat în mărime de 1834 lei pînă la data de 19 aprilie 2016. Nu s-a dat curs cererii de apel declarată de Spitalul Clinic Municipal de Copii nr.1, cu acordarea apelantului termen suplimentar pentru achitarea taxei de stat în mărime de 1834 lei pînă la data de 10 mai 2016. S-a explicat apelanților Nicolae Kiskin și Spitalul Clinic Municipal de Copii nr.1 că, în caz că nu vor lichida neajunsurile menționate în termenul stabilit de instanță, cererile de apel nu vor fi considerate depuse și împreună cu toate documentele anexate vor fi restituite.

Nefiind de acord cu încheierea respectivă, la 18 aprilie 2016, Kiskin Nicolai a declarat recurs, solicitînd casarea acesteia în partea obligării dînsului să achite taxa de stat în mărime de 1834 lei și dispunerea achitării taxei de stat în mărime de 447 lei.

La data de 19 aprilie 2016, Ovcearenco Rodica a declarat recurs, solicitînd casarea acesteia în partea obligării achitării taxei de stat în mărime de 1834 lei și dispunerea achitării ei în mărime de 448,86 lei.

La 29 aprilie 2016, a depus recurs Spitalul Clinic Municipal pentru Copii nr.1, prin intermediul reprezentantului său, avocatul Savițchi Pavel împuternicit prin mandat Seria MA nr.0072916 (f.d.153, vol.III), recursul fiind expedit prin intermediul oficiului poștal.

În motivarea recursului recurentul Kiskin Nicolai a invocat că nu este de acord cu încheierea recurată, o consideră ilegală și neîntemeiată, din următoarele motive.

Încheierea instanței de apel emisă la 12 martie 2016 prin care apelantul Kiskin Nicolai a fost obligat să achite taxa de stat în sumă de 1834 lei nu a fost expedită în adresa sa și nici în adresa reprezentantului său, dînsul recepționînd doar copia cererii de apel înaintată de Chiriac Sergiu și Chiriac Viorica. Prin urmare, este evident faptul necomunicării lui despre existența acesteia.

Susține că nu este de acord cu încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2016 prin care a fost obligat să achite taxa de stat în mărime de 1834 lei, deoarece la calcularea acesteia instanța de judecată urma să țină cont de faptul că sumele încasate de instanța de fond sunt divizate în două părți, cu titlul de prejudiciu material în sumă de 16 527,38 lei și cu titlu de prejudiciul nepatrimonial (moral) în sumă de 65 000 lei. Corespunzător, conform art.3 lit.e) din Legea taxei de stat, pentru cererile de chemare în judecată privitor la modificarea sau rezilierea contractului de închiriere a încăperilor de locuit, prelungirea termenului de primire a moștenirii, ridicarea sechestrului asupra bunurilor și pentru alte cereri de chemare în judecată cu caracter nepatrimonial (sau care nu urmează a fi evaluate) 500%.

Consideră că taxa de stat care urmează a fi achitată de apelanți la depunerea apelului pe acest caz este de 100 de lei pentru acțiunea în fond și 75% din suma de 100 lei, astfel taxa de stat pentru cererea de apel este 75 lei din suma de 65 000 lei, încasată cu titlu de prejudiciu moral și 3% din suma de 16 527,38 lei, care constituie 496 lei și din care se achita $75\% = 372$ lei.

În motivarea recursului său, recurenta Rodica Ovcearenco a invocat că prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 martie 2016, s-a dispus a nu da curs cererilor de apel nemotivate cu obligarea apelanților Rodica Ovsearenco, Elena Ionel și Marinela Zubarciuc de a achita taxa de stat în sumă a câte 1834 lei fiecare. Ulterior, prin încheierea protocolară, emisă de aceeași instanță, Elena Ionel și Marinela Zubarciuc au fost scutite de plata taxei de stat.

Cu încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 martie 2016, în partea prin care s-a dispus obligarea apelantei Rodica Ovcearenco de a achita taxa de stat în sumă de 1834 lei, nu este de acord și consideră că aceasta urmează a fi casată, deoarece contravine prevederilor Legii cu privire la taxa de stat și art.83 alin.(2), art.84 Cod de procedură civilă.

Invocă că, intervenienții accesorii Ovcearenco Rodica, Elena Ionel și Marinela Zubarciuc au fost introduși în proces la cererea Spitalului Clinic Municipal de Copii nr.1, în temeiul art.67 alin.3) Cod de procedură civilă, deși poziția acestora diferă substanțial cu poziția instituției respective. Astfel, reieșind din considerentul, că intervenientul accesoriu este partea care nu formulează pretenții proprii, consideră că ei sunt în drept de a nu achita taxa de stat. Or, în cazul în care instanța ajungea la concluzia necesității achitării taxei de stat de către Rodica Ovcearenco în calitate de apelant, atunci cuantumul acesteia urma să fie mult mai mic.

Menționează că, reieșind din considerentul, că reclamantii Chiriac Sergiu și Chiriac Viorica au fost scutiți de plata taxei de stat la momentul depunerii cererii de chemare în judecată, iar prin hotărîrea Judecătoriai Rîșcani mun.Chișinău din 05 februarie 2016, a fost admisă parțial cererea acestora, fiind dispusă încasarea de la Spitalul Clinic Municipal de Copii nr.1, cu titlu de prejudiciu moral suma de 65 000 lei și cheltuielile pentru serviciile funerare în sumă de 16 527,38 lei, apelanta Rodica Ovcearenco urma a fi obligată să achite taxa de stat, conform prevederilor art.3 alin.(1) lit.a), e) și j) din Legea cu privire la taxa de stat, - 75% din taxa ce urma a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată. Prin urmare, reieșind din considerentul că prin hotărîrea Judecătoriai Rîșcani mun.Chișinău din 05 februarie 2016, s-a dispus încasarea prejudiciului moral în sumă de 65 000 lei și a celui material în sumă de 16 527,38 lei, rezultă că R.Ovcearenco urma să achite pentru prejudiciul moral suma de 75 lei și pentru cel material suma de 371,86 lei, iar în total suma de 446,86 lei.

Consideră că, încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 martie 2016, în partea ce ține de obligarea apelantei Rodica Ovcearenco de a achita taxa de stat în sumă de 1 834 lei este fondată doar parțial în partea achitării taxei de stat în sumă de 446,86 lei.

În motivarea recursului său, recurentul Spitalul Clinic Municipal nr.1, prin intermediul avocatului Pavel Savițchi, a invocat că, cu încheierea instanței de apel, nu este de acord, deoarece judecătoria Rîșcani mun.Chișinău la adoptarea hotărîrii din 05 februarie 2016, nu s-a expus referitor la necesitatea achitării de către Spitalul Clinic

Municipal de Copii nr.1 a cărorva sume bănești cu titlu de taxa de stat. Din acest considerent apelantul nu consideră necesar de a achita careva taxă de stat.

Menționează că, Spitalul Clinic Municipal de Copii nr.1, este o instituție de stat, finanțată în exclusivitate din bugetul de stat și este illogică obligarea acesteia să achite taxa de stat în bugetul de stat.

Relevă că în cazul în care instanța de apel, consideră că părțile urmează să achite taxa de stat, oportun era dispunerea achitării acesteia după examinarea cererilor de apel de la partea care a pierdut procesul.

Examinând temeiurile recursurilor, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept procedural, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursurile declarate de Kiskin Nicolai, Ovcearenco Rodica și Spitalul Clinic Municipal pentru Copii nr.1, urmează a fi respinse din următoarele motive.

Conform art. 425 Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

În conformitate cu art.426 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit.a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Colegiul consideră recursurile ca fiind declarate în termen, având în vedere faptul că, încheierea instanței de apel a fost pronunțată la 12 aprilie 2016 (f.d.25, vol.IV), iar cererile de recurs au fost depuse după cum urmează: la 18 aprilie 2016 de către Kiskin Nicolai, la 19 aprilie 2016 de către Ovcearenco Rodica și la 29 aprilie 2016 de către Spitalul Clinic Municipal pentru Copii nr.1, prin intermediul reprezentantului său, avocatul Savițchi Pavel împuternicit prin mandat Seria MA nr.0072916 (f.d.153, vol.III), ultimul recepționând contra semnătură actul contestat la data de 21 aprilie 2016 (f.d.36, vol.IV).

Verificând legalitatea încheierii Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2016 prin prisma argumentelor invocate în cererile de recurs, Colegiul constată că aceasta a fost emisă în concordanță cu normele de drept material și procedural pertinente.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 martie 2016, nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de Kiskin Nicolae, Ionel Elena, Zubarciuc Marine, Ovcearenco Rodica, apelanților fiindu-le acordat termen pentru achitarea taxei de stat în mărime de 1834 lei fiecare și prezentarea apelului motivat.

Ulterior, prin încheierea din 12 aprilie 2016, amisa de aceeași instanță, în temeiul art.368 alin.(1) Cod de procedură civilă, apelanților li s-a acordat termen suplimentar pentru înlăturarea neajunsurilor stabilite.

În conformitate cu art. 368 alin.(1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 Cod de procedură civilă și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordînd apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu art.364 alin.1) Cod de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărîre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu art. 83 Cod de procedură civilă, taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanța judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a pricinii civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.

În acțiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcție de caracterul și valoarea acțiunii, iar în acțiunile nepatrimoniale și în alte cazuri prevăzute de lege, în proporții fixe, conform Legii taxei de stat.

Conform art. 84 din Codul de procedură civilă, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizînd pricinile cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvenței, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărîrilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

În conformitate cu art.87 alin.(1) lit. a) CPC, valoarea acțiunii se determină din suma cerută - în acțiunile pentru plata unei sume.

Conform art.365 alin. (4) Cod de procedură civilă, la cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

În conformitate cu art.3 alin. (1) lit. j) din Legea taxei de stat nr.1216 din 03 decembrie 1992, pentru cererile de apel împotriva hotărîrilor instanțelor judecătorești în cazul litigiilor cu caracter patrimonial taxa de stat se calculează în mărime de 75 % din taxa calculată din suma contestată.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel corect a ajuns la concluzia de a nu da curs cererilor de apel depuse de Nicolae Kiskin și Rodica Ovcearenco pe motiv că aceștea urmau să achite taxa de stat în temeiul art.3 alin.(1) al Legii taxei de stat, precum și a prevederilor art.83-84 Cod de procedură civilă.

Referitor la recursul declarat de avocatul Pavel Savițchi în interesele Spitalului Clinic Municipal de Copii nr.1, Colegiul reține că, ulterior depunerii recursului împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2016, instanța de apel, la data de 10 mai 2016, a emis o încheiere prin care a dispus admiterea demersului

înaintat de Spitalul Clinic Municipal de Copii nr.1 privind scutirea de la plata taxei de stat cu scutirea ultimului de la achitare.

Astfel, din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurenți sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursurile declarate și a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art.427 lit.a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se resping recursurile declarate de Kiskin Nicolai, Ovcearenco Rodica și avocatul Savițchi Pavel în interesele Spitalului Clinic Municipal pentru Copii nr.1.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Chiriac Sergiu și Viorica Chiriac către Spitalul Clinic Municipal de Copii nr.1, Ministerul Sănătății al Republicii Moldova, Direcția Sănătate a Consiliului municipal Chișinău, intervenienți accesorii Rodica Ovcearen, Elena Ionel, Marinela Zubarciuc, Nicolae Kischin privind încasarea în mod solidar de la pîrîți a prejudiciului material, prejudiciul moral pentru acordarea necalitativă a serviciilor de asistență medicală, încasarea de la Spitalul Clinic Municipal de Copii nr.1 a prejudiciului material pentru încălcarea eticii profesionale la acordarea serviciilor de asistență medicală cît și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
Judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Ion Druță

Nicolae Craiu